

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 31 ΜΑΪΟΥ 2024

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ

ΘΕΜΑ Α

A1. Σύμφωνα με τη συγγραφέα του Κειμένου 1, τα ταξίδια προσφέρουν μοναδικές αναμνήσεις και οδηγούν στην ψυχοπνευματική εξέλιξη και την ευτυχία του ανθρώπου. Αρχικά, η διεύρυνση του πνεύματος, η ψυχαγωγία, η σωματική και ψυχική υγεία, αλλά και στιγμές προσωπικής γαλήνης και ικανοποίησης – στα πλαίσια μίας άκρως πιεστικής καθημερινότητας – αποτελούν σημαντικές ωφέλειες των ταξιδιών. Επιπλέον, πέρα από μία ευκαιρία απόδρασης από την μονοτονία και το άγχος, αποτελούν έναν παράγοντα επαφής με τον εσώτερο εαυτό του και τις επιθυμίες του κι έτσι ο άνθρωπος αναζωογονείται. Τέλος, τα ταξίδια τον καθιστούν κοινωνό νέων πολιτισμών, συνεισφέροντας έτσι στη μόρφωση και την επαφή του με νέες αντιλήψεις και τρόπους ζωής.

ΘΕΜΑ Β

B1.

1 – β

2 – β

3 – α

4 – α

5 – γ

B2.

α) Η πρόθεση της συντάκτριας στη δεύτερη παράγραφο του Κειμένου 1 είναι να πείσει τον αναγνώστη για την ιδιαίτερη σημασία και προσφορά των ταξιδιών στη ζωή του ανθρώπου (Θεματική πρόταση). Προκειμένου να αποδείξει αυτόν τον ισχυρισμό της χρησιμοποιεί αιτιολόγηση παρουσιάζοντας τα βασικά συστατικά στοιχεία των ταξιδιών που οδηγούν στην ψυχοπνευματική εξέλιξη και στην ευτυχία του ανθρώπου (<<Κι αυτό, γιατί ..... και τελικά να ευτυχήσει>>). Τέλος, παραθέτει ακόμη πιο συγκεκριμένα οφέλη των ταξιδιών για να τεκμηριώσει – υποστηρίξει τον αρχικό της ισχυρισμό (<<Πνευματικές κατακτήσεις..... ψυχαγωγία ..... ψυχική και σωματική υγεία..... να αποκομισθεί από ένα απλό ταξίδι>>). Οι επιμέρους αυτές

ωφέλειες λειτουργούν ως παραδείγματα που έρχονται ως τεκμήρια να ενισχύσουν τα επιχειρήματα. Επομένως, οι επιμέρους ιδέες της αποτελούν τους λόγους – επιχειρήματα (Λεπτομέρειες – Σχόλια) που αποδεικνύουν την βασική αρχική της θέση.

β)

- << **έτσι ώστε** >> : δηλώνει σκοπό – αποτέλεσμα (Ποιο είναι εκείνο το στοιχείο της ευτυχίας που θα εκπληρώσει τον στόχο μας να φτάσουμε στην ευδαιμονία).
- << **Αν και** >> : δηλώνει αντίθεση (Από τη μία πλευρά η ευτυχία είναι κάτι υποκειμενικό, από την άλλη, όμως, υπάρχει η αντικειμενική παραδοχή ότι αυτή αποτελεί αναμφίβολα μία συλλογή στιγμών ξεχωριστών για τον καθένα).
- << **ή** >> : δηλώνει διάζευξη – διαχωρισμό (Υπό όλες τις συνθήκες – θετικές και αρνητικές – ο άνθρωπος οφείλει να ανταπεξέρχεται στις απαιτήσεις της σύγχρονης ζωής, κατάσταση που για ορισμένους μπορεί να είναι θετική και για άλλους αρνητική).
- << **καθώς και** >> : δηλώνει προσθήκη – συμπλήρωση (Η επαφή ανθρώπων διαφορετικής προέλευσης και κουλτούρας, ανάμεσα στα άλλα, προσφέρει επιπλέον και γνώση και υιοθέτηση νέων τρόπων ζωής και σκέψης).
- << **Συμπερασματικά** >> : δηλώνει συμπέρασμα (Στον επίλογο η συντάκτρια του κειμένου εξάγει το συμπέρασμα – που προκύπτει από όλη την προηγούμενη ανάπτυξη – πως τα ταξίδια δεν είναι κάτι απλό, αλλά ένας μοναδικός συνδυασμός γνώσης, ψυχαγωγίας, αναμνήσεων και εμπειριών).

B3. Πράγματι το Κείμενο 2 διακρίνεται για τον βιωματικό του χαρακτήρα. Ο συγγραφέας – αφηγητής παραθέτει την προσωπική του μαρτυρία για το ταξίδι του στην Άνω Αίγυπτο. Κατά πρώτον, η χρήση του α' ενικού ρηματικού προσώπου (<<Πηγαίνω πρωί πρωί στους ναούς του Λουξόρ και του Καρνάκ>>, <<Συλλογίζομαι στις τελευταίες πια μεγάλες δυναστείες.... Ανενόχλητοι την Αίγυπτο>>) προσδίδει βιωματικό – προσωπικό – εξομολογητικό – υποκειμενικό ύφος στο κείμενο, καθώς μέσα από τη δική του οπτική παρουσιάζει την εμπειρία του ταξιδιού του. Ακόμη και η χρήση του α' πληθυντικού προσώπου συμβάλλει στη βιωματικότητα (<<Μπαίνουμε στην Άνω Αίγυπτο>>).

Ένα δεύτερο στοιχείο που αποτυπώνει τον βιωματικό χαρακτήρα είναι η αυτοβιογραφικότητα του κειμένου, καθώς ο συγγραφέας παρουσιάζει ένα από τα πολλά προσωπικά του ταξίδια. Στη συγκεκριμένη περίπτωση περιγράφει λεπτομερειακά τα μέρη που επισκέπτεται (<<Τα ανάγλυφα, γιγάντια, παριστάνουν το Φαραώ.....υμνούν την μυστική αυτή ένωση>>). Επιπλέον, η εναλλαγή Ενεστώτα και παρελθοντικών χρόνων (<<Μπαίνουμε στην Άνω Αίγυπτο>>, <<Όλη αυτή η δυτική

όχθη ήταν αφιερωμένη στο θάνατο>>) προσδίδει αμεσότητα, ζωντάνια και οικειότητα προς τον αναγνώστη και για άλλη μία φορά καταδεικνύει το γεγονός ότι ο αφηγητής – συγγραφέας παρουσιάζει τις εμπειρίες του όπως ακριβώς τις βιώνει.

Τέλος, ο εσωτερικός μονόλογος (<<Συλλογίζομαι..... το πνεύμα>>) περιλαμβάνει τις ενδόμυχες σκέψεις του, εμπνεόμενος από τα αξιοθέατα, σχετικά με το παρελθόν της χώρας αυτής.

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. Το ποιητικό υποκείμενο αντιμετωπίζει το ταξίδι που επιθυμεί να κάνει ως μία περιέργη και αργή απόδραση ελευθερίας χωρίς συγκεκριμένο προορισμό και χωρίς τέλος, σε μέρη έρημα χωρίς κόσμο για επικοινωνία, όπου θα επικρατεί η εγκατάλειψη. Αποτελεί για αυτό μία απόδραση από τη μίζερη πραγματικότητα και το συναισθηματικό τέλμα στο οποίο ζει.

Ένας πρώτος κειμενικός δείκτης είναι η χρήση του α' ενικού ρηματικού προσώπου (<<παράξενο θέλω ν' αρχίσω ταξίδι...>>, <<αργά να τραβώ/....και ποτέ να μη στέκω/ ψυχή να μη βρίσκω>>, <<Να νιώθω.....ερημιά>>) , ο οποίος αποτυπώνει την προσωπική επιθυμία – πρόθεση του ποιητικού υποκειμένου να πραγματοποιήσει το ταξίδι του.

Στη συνέχεια, ένας δεύτερος κειμενικός δείκτης είναι η χρήση συνυποδηλωτικής γλώσσας (<<Μου σφίγγει ο καημός σα θηλιά στο λαιμό / και μες στην καρδιά με δαγκώνει σα φίδι>>). Η προσωποποίηση του <<καημού>> και η παρομοίωσή του με <<θηλιά>> και <<φίδι>> καταδεικνύουν την ανάγκη του ποιητικού υποκειμένου για φυγή, αλλά συνάμα και τη στεναχώρια του για το ότι θα αφήσει ενδεχομένως πίσω του ένα αγαπημένο πρόσωπο (<<.....δε θα 'χω περίσσια λαχτάρα σαν τώρα / αγάπη, από σε να χαθώ!>>).

Τέλος, ένας τρίτος κειμενικός δείκτης είναι η επανάληψη των λέξεων (<<....χωρίς , μα χωρίς τελειωμό>>, <<....να τραβώ, να τραβώ ....>>), στοιχείο που δείχνει ότι το ποιητικό υποκείμενο επιθυμεί ένα μακρύ ταξίδι χωρίς τέλος.

Επιπλέον κειμενικοί δείκτες:

- Ασύνδετο σχήμα (<<Το δρόμο μου αργά τραβώ..... / με κόσμο τυφλό και βουβό>>, <<Να νιώθω τριγύρω πλατιά ερημιά, ... και κάτω γυναίκα καμιά>>).
- Χρήση θαυμαστικού (<<Ε! / από σε να χαθώ!>>).

Αρνητική τοποθέτηση:

Προσωπικά θεωρώ ακραία την αντίδραση του ποιητικού υποκειμένου. Ακόμη κι αν επιθυμούσα να αποδράσω από μία πραγματικότητα που με έπνιγε, δε θα επέλεγα ένα ταξίδι χωρίς προοπτική και τέλος, αλλά ίσως μία σύντομη απόδραση μέχρι να ξαναβρώ την ηρεμία και την ισορροπία μου, ειδικά αν ήξερα ότι αφήνω πίσω μου αγαπημένα μου πρόσωπα.

Θετική τοποθέτηση:

Προσωπικά, αν βρισκόμουν στη θέση του ποιητικού υποκειμένου, θα λειτουργούσα με τον ίδιο τρόπο, καθώς εάν βρισκόμουν σε συναισθηματικό – ψυχολογικό τέλμα, θα επεδίωκα να αναζωογονηθώ, να αλλάξω ριζικά ορισμένα πράγματα προκειμένου να συνέλθω και να ξαναβρώ τον εαυτό μου και το νόημα της ζωής μου. Ακόμη κι αν θα έπρεπε να αφήσω πίσω μου αγαπημένα μου πρόσωπα, θα το τολμούσα γιατί αλλιώς θα έκανα δυστυχισμένα με την ανυπόφορη παρουσία μου.

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. Επικοινωνιακό πλαίσιο: Άρθρο

Τίτλος: << Στιγμές ευτυχίας >>

Πρόλογος

Με αφορμή το κείμενο της Ηλέκτρας Χατζηδημητρίου σχετικά με τη σημασία του <<ταξιδεύειν>>, θα ήθελα να τοποθετηθώ προσωπικά επ' αυτού υπερθεματίζοντας / συμφωνώντας απόλυτα με τις απόψεις της συγκεκριμένης. Ποιος θα μπορούσε εξ' άλλου, να διαφωνήσει ότι τα ταξίδια αποτελούν τον ιδανικό συνδυασμό μόρφωσης, προσωπικής εξέλιξης, αναζωογόνησης και ευτυχίας;

Α' ζητούμενο:

Ανεκτίμητη η αξία των ταξιδιών:

- Επιδρούν <<θεραπευτικά>> στο σώμα και την ψυχή μας. Προσφέρουν ψυχαγωγία, ηρεμία, ξεκούραση και συναισθήματα, διευρύνουν τον κόσμο της εμπειρίας μας. Στα ταξίδια βιώνουμε πρωτόγνωρες συγκινήσεις και συναισθήματα, τα οποία χαράσσονται βαθιά στην μνήμη και τα ανακαλούμε σε όλη μας την ζωή. Τα ταξίδια <<επιμηκύνουν>> τη ζωή μας (ψυχοπνευματική εξέλιξη, διεύρυνση πνευματικών οριζόντων, εκτόνωση, αναζωογόνηση).

- Διευρύνουν το φάσμα των γνώσεών μας για τον κόσμο μέσω της περιήγησης σε μνημεία και αρχαιολογικούς/ ιστορικούς χώρους, μέσω της πληροφόρησης για την ιστορία και τις σύγχρονες δημιουργίες των χωρών (μόρφωση).
- Καλλιεργούν την ανεκτικότητα και τον σεβασμό στη διαφορετικότητα, καταπολεμούν την ξενοφοβία και τον ρατσισμό, συσφίγγουν τις σχέσεις μεταξύ των λαών μέσα από την αλληλεπίδραση των διαφορετικών αντιλήψεων και της διαφορετικής κουλτούρας των ανθρώπων.

Β' ζητούμενο:

Προσωπικές επιλογές αναζήτησης ηρεμίας και ισορροπίας:

- Ενασχόληση με τις τέχνες, για την ακρίβεια με τον χορό και το θέατρο: εκτόνωση, αυτοέκφραση, ευεξία κυρίως μέσω της κίνησης, πνευματική αφύπνιση και ψυχική ανακούφιση, ηρεμία / γαλήνη).
- Ανάγνωση βιβλίων, κυρίως εξωσχολικού περιεχομένου: μόρφωση, ενημέρωση και ευαισθητοποίηση σχετικά με ζητήματα συμπεριφοράς – αντιδράσεων, διείσδυση στην ανθρώπινη ψυχή - καλύτερη κατανόηση αυτής, βοήθεια προς τους ανθρώπους που το έχουν ανάγκη.
- Προσφορά στον συνάνθρωπο με κάθε δυνατό τρόπο: ανεκτίμητη και πολύτιμη η ηθική ανταμοιβή που λαμβάνει κανείς μέσα από την χαρά και την ανακούφιση που μπορεί να παρέχει στον συνάνθρωπο (ακόμη και μέσα από μία απλή συζήτηση/επαφή).

Επίλογος

Στην εποχή μας έχουμε ανάγκη περισσότερο από ποτέ τρόπους χαλάρωσης, ηρεμίας και ισορροπίας, αν αναλογιστούμε τις πιεστικές και ζοφερές συνθήκες υπό τις οποίες ζούμε. Ας μη διστάσουμε ο καθένας με τον δικό του τρόπο, να τους αναζητά και να τους υλοποιεί με σκοπό να διατηρεί τη σωματική και ψυχική του υγεία, να βιώνει στιγμές ευτυχίας και να καθιστά την ζωή του αξιοβίωτη.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΚΟΥΜΝΙΩΤΟΥ ΣΤΑΥΡΙΑΝΗ